Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2016. gada 17. martā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Nodokļi — Pievienotās vērtības nodoklis — Direktīva 2006/112/EK — 135. panta 1. punkta a) apakšpunkts — Apdrošināšanas darījumu atbrīvojums no nodokļa — Jēdzieni "apdrošināšanas" darījumi un "ar tiem saistīti pakalpojumi, ko veic apdrošināšanas mākleri un apdrošināšanas aģenti" — Atlīdzības prasību administrēšanas pakalpojumi, kas sniegti apdrošinātāja vārdā un labā

Lieta C-40/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Naczelny Sąd Administracyjny* (Augstākā administratīvā tiesa, Polija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 19. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 2. februārī, tiesvedībā

Minister Finansów

pret

Aspiro SA , agrāk *BRE Ubezpieczenia sp. z o.o.*

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], tiesneši A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*] (referents) un S. Rodins [*S. Rodin*],

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretārs K. Malaceks [*K. Malacek*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 2. decembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Minister Finansów* vārdā – *B. Rogowska-Rajda*, kā arī *J. Kaute* un *M. Lubiński*, pārstāvji,

— *Aspiro SA* vārdā – *M. Szafarowska*, kā arī *T. Michalik* un *M. Spychalski*, nodokļu konsultanti,

— Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna* un *K. Maćkowska*, pārstāvji,

— Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *L. Christie* un *S. Brandon*, pārstāvji, kuriem palīdz *E. Mitrophanous, barrister*,

* Tiesvedības valoda – poļu.

— Eiropas Komisijas vārdā – *L. Lozano Palacios* un *M. Owsiany-Hornung*, pārstāves,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2015. gada 23. decembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 347, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "PVN direktīva") 135. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Minister Finansów* (finanšu ministrs) un *Aspiro SA*, agrāk *BRE Ubezpieczenia sp. z o.o.* (turpmāk tekstā – "*Aspiro*") par nodokļu nolēmumu attiecībā uz atbrīvojumu no pievienotās vērtības nodokļa (PVN), kas maksājams par atlīdzības prasību administrēšanas pakalpojumiem, ko *Aspiro* sniedzis apdrošināšanas sabiedrības vārdā un labā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 PVN direktīvas 135. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir noteikts:

"Dalībvalstis atbrīvo no nodokļa šādus darījumus:

a) apdrošināšanas un pārapdrošināšanas darījumus, tostarp ar tiem saistītus pakalpojumus, ko veic apdrošināšanas mākleri un apdrošināšanas aģenti."

4 Šis 135. panta 1. punkta a) apakšpunkts atbilst Padomes 1977. gada 17. maija Direktīvas 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem – Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze (OV L 145, 1. lpp.), 13. panta B daļas a) apakšpunktam, kas ar to ir ticis aizstāts.

5 PVN direktīvas 135. panta 1. punkta d) un f) apakšpunktā ir paredzēts atbrīvot no nodokļa vēl divu veidu darījumus:

"d) darījumus, tostarp starpniecību, kas skar noguldījumu un norēķinu kontus, maksājumus, pārskaitījumus, parādus, čekus un citus tirgojamus dokumentus, taču izņemot parādu piedziņu;

[..]

f) darījumus – tostarp starpniecību, izņemot pārvaldi un uzraudzību, – kas attiecas uz akcijām un daļām sabiedrībās vai apvienībās, bezseguma parādzīmēm un citiem vērtspapīriem, tomēr izņemot dokumentus, kas rada īpašumtiesības uz precēm, un izņemot 15. panta 2. punktā minētās tiesības vai vērtspapīrus."

Polijas tiesības

6 2004. gada 11. marta Likuma par preču un pakalpojumu nodokli (*Ustawa o podatku od towarów i usług*), tā pamatlietas faktiem piemērojamajā redakcijā (2011. gada *Dz. U.*, Nr. 177, 1054. pozīcija; turpmāk tekstā – "Likums par PVN"), 43. panta 1. punkta 37. apakšpunktā ir paredzēts:

"No nodokļa ir atbrīvoti apdrošināšanas pakalpojumi, pārapdrošināšanas pakalpojumi un starpniecības pakalpojumi apdrošināšanas un pārapdrošināšanas pakalpojumiem, kā arī saskaņā ar apdrošinātāja noslēgtiem apdrošināšanas līgumiem viņa sniegtie pakalpojumi citas personas labā, izņemot saistībā ar apdrošināšanas un pārapdrošināšanas līgumu izpildi iegūto tiesību nodošanu."

7 Šī likuma 43. panta 13. punktā ir noteikts:

"Atbrīvojums no nodokļa ir piemērojams arī tāda pakalpojuma sniegšanai, kas ir 1. punkta 7. un 37.–41. apakšpunktā minēto pakalpojumu daļa, kura pati kļūst par atsevišķu veselumu un ir raksturīga, kā arī vajadzīga atbilstoši 1. punkta 7. un 37.–41. apakšpunktam atbrīvotā pakalpojuma sniegšanai."

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

8 *Aspiro*, Varšavā reģistrēta sabiedrība, ir PVN maksātāja. Tā, pamatojoties uz līgumu, kas noslēgts ar apdrošināšanas sabiedrību, tās vārdā un labā sniedz visus pakalpojumus, kas saistīti ar atlīdzības prasību administrēšanu. Tā saņem atlīdzību, pamatojoties uz vienreizējām likmēm, kas ir atkarīgas no attiecīgās apdrošināšanas atlīdzības veida.

9 Iesniedzējtiesa ir precizējusi, ka *Aspiro* nav nedz apdrošināšanas sabiedrība, nedz apdrošināšanas mākleris, nedz arī apdrošināšanas aģents. It īpaši tā neuzņemas atbildību attiecībā pret apdrošinātajām personām. Atbilstoši minētajam līgumam tā veic 18 turpmāk norādītās darbības, bet atsevišķas no tām deleģē ārējam apakšuzņēmējam:

— pieņem atlīdzības prasības;

— reģistrē atlīdzības prasības informācijas sistēmā un aktualizē atlīdzības prasību administrēšanas procedūrā iegūto informāciju;

— nosaka atlīdzības prasību iemeslus un apstākļus, tostarp apseko apdrošināto objektu un apdrošināšanas gadījuma iestāšanās vietu, sagatavo nepieciešamo dokumentāciju un veic vajadzīgos pasākumus, lai konstatētu atbildību, kā arī noteiktu kaitējuma un zaudējumu atlīdzināšanas apmēru, un sniedz citus pakalpojumus apdrošināšanas saņēmējam;

— veic saraksti ar klientiem, tostarp izpilda paziņošanas pienākumu attiecībās ar cietušajiem vai apdrošinātajām personām, un veic saraksti ar citām atlīdzības prasību administrēšanas procesā iesaistītajām struktūrām;

— veic atlīdzības prasību administrēšanu pēc būtības, pārbauda apkopotos dokumentus un pieņem lēmumus pēc būtības;

— veic tehnisko ekspertīzi un vajadzības gadījumā veic papildu ekspertīzi saistībā ar transportlīdzekļu izmantošanu radušos zaudējumu gadījumā;

— sagatavo fotogrāfijas, fiksējot apdrošināšanas gadījuma apmēru;

— izgatavo apdrošināšanas gadījumu pieteikšanai vajadzīgo dokumentu kopijas;

— sagatavo visus dokumentus, kas vajadzīgi, lai pieņemtu lēmumu par prasību par zaudējumu atlīdzību vai citiem pakalpojumiem;

— arhivē dokumentus par apdrošināšanas gadījumiem;

— sniedz apdrošināšanas līgumā norādītajai personai informāciju par atlīdzības prasības administrēšanu un par tās tiesībām;

— īsteno regresa tiesības pret trešajām personām, izņemot prasības tiesā;

— izskata iebildumus un sūdzības par atlīdzības prasību administrēšanu;

— nodrošina attiecīgajai tiesīgajai personai iepazīšanos ar atlīdzības prasības administrēšanas lietas materiāliem;

— sagatavo pārskaitījumus un pārvedumus datorsistēmā;

— nosūta un saņem vēstules saistībā ar atlīdzības prasības administrēšanu;

— pēc klienta lūguma sagatavo ziņojumu par atlīdzības prasības administrēšanu;

— veic citas darbības, kas nepieciešamas atlīdzības prasību administrēšanai atbilstoši apdrošināšanas līgumiem un ir saistītas ar iepriekš minētajām darbībām.

10 *Aspiro* iesniedza finanšu ministram pieteikumu par nodokļu nolēmuma sniegšanu, lai noskaidrotu, vai, piemērojot Likumu par PVN, tās sniegtie atlīdzības prasību administrēšanas pakalpojumi ir atbrīvoti no nodokļa.

11 *Aspiro* ieskatā, tās īstenotie darījumi, kas, pamatojoties uz pilnvarojumu, tiek veikti apdrošināšanas sabiedrības vārdā un labā, ir apdrošināšanas darījumi Polijas tiesību izpratnē. Tie esot atsevišķs kopums, kas pilnībā ir saistīts ar šīs apdrošināšanas sabiedrības darbību un ir tās neatņemama sastāvdaļa un kam nav pašam sava mērķa. *Aspiro* uzskata, ka šie darījumi ir vienreizēja pakalpojumu sniegšana, kam ir komplekss raksturs un kam ir jābūt pilnībā atbrīvotiem no nodokļa.

12 Savā 2012. gada 31. augusta nodokļu nolēmumā finanšu ministrs tikai daļēji apstiprināja *Aspiro* nostāju. Tas atzina, ka tikai piektā darījumu kategorija, proti, atlīdzības prasību administrēšana pēc būtības, kas ietver atbilstošās dokumentācijas izvērtēšanu un lēmuma par atlīdzības prasības segšanu pieņemšanu, ir apdrošināšanas darījums. Tas atzina, ka visi pārējie *Aspiro* veiktie darījumi ir saistīti ar atlīdzības prasību administrēšanu, bet nav apdrošināšanas darījumi. Finanšu ministrs uzskatīja, ka šie darījumi tādējādi nav atbrīvojami no nodokļa, jo tie ir tehniska un administratīva rakstura un var tikt veikti arī saistībā ar citām darbībām, nevis apdrošināšanas darījumiem.

13 *Aspiro* apstrīdēja šo nodokļu nolēmumu *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie* (Vojevodistes administratīvā tiesa, Varšava). Šī tiesa apmierināja prasību un atcēla minēto nodokļu nolēmumu, uzskatot, ka Polijas likumdevējs ir paplašinājis atbrīvojumu no nodokļa ārpus PVN direktīvā paredzētā, bet nosprieda, ka finanšu ministrs nevar attiecībā uz nodokļu maksātāju atsaukties uz stingrākajām šīs direktīvas normām.

14 Finanšu ministrs iesniedza kasācijas sūdzību par šo spriedumu.

15 Pastāvot šaubām par to, vai ar tādu tiesību normu kā Likuma par PVN 43. panta 13. punkts ir tikuši kļūdaini paplašināti PVN direktīvas 135. panta 1. punkta a) apakšpunkta noteikumi un vai tādi pakalpojumi kā *Aspiro* sniegtie pakalpojumi var tikt atbrīvoti no nodokļa, *Naczelny Sąd Administracyjny* (Augstākā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai PVN direktīvas 135. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka uz tādiem pakalpojumiem, kādi ir šajā lietā, ko trešā persona, kam nav nekādu tiesisku attiecību ar apdrošinājuma ņēmēju, sniedz apdrošināšanas sabiedrībai apdrošinātāja vārdā un labā, attiecas šajā tiesību normā minētais atbrīvojums?"

Par prejudiciālo jautājumu

Par pieņemamību

16 *Aspiro* apgalvo, ka pamatlietā pastāv tikai valsts tiesību interpretācijas problēma un tā līdz ar to nav saistīta ar Savienības tiesībām. Minētā sabiedrība uzskata, ka uzdotajam jautājumam tādējādi nav nozīmes šīs lietas risinājumam un tas līdz ar to ir nepieņemams. *Aspiro* apgalvo, ka pat gadījumā, ja ar Likuma par PVN 43. panta 13. punktu būtu ticis pievienots PVN direktīvas 135. panta 1. punkta a) apakšpunktā neparedzēts atbrīvojums no nodokļa, valsts iestādes nedrīkstētu piemērot privātpersonai šajā direktīvā paredzētos stingrākos noteikumus.

17 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka LESD 267. pantā noteiktās sadarbības starp Tiesu un valstu tiesām procedūras ietvaros tikai valsts tiesa, kura izskata strīdu un kurai ir jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ir tā, kas, ņemot vērā lietas īpatnības, var noteikt gan to, cik lielā mērā prejudiciālais nolēmums ir vajadzīgs, lai šī tiesa varētu taisīt spriedumu, gan to, cik atbilstīgi ir Tiesai uzdotie jautājumi. Tādēļ, ja uzdotie jautājumi attiecas uz Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir jālemj. Valsts tiesas iesniegto lūgumu Tiesa var noraidīt tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas faktisko situāciju vai tās priekšmetu, vai arī gadījumos, kad izvirzītā problēma ir hipotētiska vai kad Tiesai nav zināmi faktiskie vai juridiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (skat. spriedumus *PreussenElektra*, C-379/98, EU:C:2001:160, 38. un 39. punkts, kā arī *Melki* un *Abdeli*, C-188/10 un C-189/10, EU:C:2010:363, 27. punkts).

18 Šajā lietā ir jāatgādina, ka iesniedzējtiesai, cik vien iespējams, ir jāinterpretē valsts tiesības, pamatojoties uz Savienības tiesībām (skat. tostarp spriedumu *Pfeiffer* u.c., no C-397/01 līdz C-403/01, EU:C:2004:584, 113. punkts), šajā gadījumā – PVN direktīvu. Tā kā šī tiesa vēlas noskaidrot tādas valsts tiesību normas piemērojamību, uz kuru ir ticis norādīts pamatlietā un ar kuru ir tikusi transponēta PVN direktīva, nav acīmredzams, ka Tiesai uzdotajam jautājumam par šīs direktīvas interpretāciju nav nozīmes šīs lietas risinājumā.

19 Tādējādi prejudiciālais jautājums ir pieņemams.

Par lietas būtību

20 Vispirms ir jāatgādina, ka jēdzieni, kas tiek izmantoti, raksturojot PVN direktīvas 135. panta 1. punktā norādītos atbrīvojumus no nodokļa, ir jāinterpretē šauri, jo šie atbrīvojumi ir atkāpes no vispārējā principa, ka ar PVN apliek katru pakalpojumu, kuru nodokļu maksātājs sniedz par atlīdzību (skat. spriedumu *BGŻ Leasing*, C-224/11, EU:C:2013:15, 56. punkts).

21 Lai atbildētu uz uzdoto jautājumu, ir jāizvērtē, vai tādu atlīdzības prasību administrēšanas darbību kā *Aspiro* veiktā darbība veido "apdrošināšanas darījumu" īstenošana vai tā ir uzskatāma par "ar tiem saistītiem pakalpojumiem, ko veic apdrošināšanas mākleri un apdrošināšanas aģenti" PVN direktīvas 135. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē.

22 Runājot, pirmkārt, par apdrošināšanas darījumiem, tos vispārējā izpratnē raksturo apdrošinātāja pienākums, iepriekš iekasējot prēmiju, apdrošinātajai personai, ja ir iestājies apdrošināšanas gadījums, sniegt pakalpojumus, par kuriem ir panākta vienošanās, noslēdzot līgumu (spriedumi *CPP*, C-349/96, EU:C:1999:93, 17. punkts, un *Taksatorringen*, C-8/01, EU:C:2003:621, 39. punkts).

23 Tiesa ir precizējusi, ka izteiciens "apdrošināšanas darījumi" neattiecas tikai uz apdrošinātāju pašu veiktajiem darījumiem vien un principā ir pietiekami plašs, lai tajā ietilptu arī apdrošināšanas risku segšana, ko veic nodokļu maksātājs, kurš pats gan nav apdrošinātājs, bet kurš kolektīvās apdrošināšanas ietvaros saviem klientiem sniedz šādu nodrošinājumu, izmantojot tā apdrošinātāja pakalpojumus, kas ir uzņēmies segt apdrošinātās personas riskus. Tomēr šādiem darījumiem ir raksturīgi, ka pastāv līgumiskas attiecības starp apdrošināšanas pakalpojuma sniedzēju un personu, kuras riski tiek apdrošināti, proti, apdrošināto personu (skat. spriedumu *Taksatorringen*, C-8/01, EU:C:2003:621, 40. un 41. punkts).

24 Tomēr šajā lietā tādam pakalpojumu sniedzējam kā *Aspiro* pašam nav saistību pret apdrošināto personu nodrošināt tai apdrošināšanas riska segšanu un tas nekādi nav saistīts ar apdrošināto personu ar līgumiskām attiecībām.

25 Līdz ar to, lai arī pamatlietā aplūkotais atlīdzības prasību administrēšanas pakalpojums, ko ir aprakstījusi iesniedzējtiesa, ir apdrošināšanas darījuma būtisks elements, ciktāl tas šajā gadījumā ietver atbildības konstatēšanu un zaudējumu apmēra noteikšanu, kā arī lēmumu izmaksāt vai atteikties izmaksāt atlīdzību apdrošinātajai personai, ir jākonstatē, ka šis pakalpojums, kurš turklāt tiek sniegts apdrošinātājam, nevar tikt uzskatīts par apdrošināšanas darījumu PVN direktīvas 135. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē.

26 Šo konstatējumu apstiprina arī nepieciešamība, kā ir atgādināts šī sprieduma 20. punktā, šauri interpretēt atkāpes no vispārējās PVN sistēmas.

27 Minēto konstatējumu nevar atspēkot ar *Aspiro* un Polijas valdības argumentu, saskaņā ar kuru apdrošināšanas darījumiem PVN ziņā piemērojamais režīms būtu jāsaskaņo ar finanšu pakalpojumiem piemērojamo režīmu. Minētā sabiedrība un valdība uzskata, ka, tā kā atlīdzības prasību administrēšanas pakalpojumi ir apdrošināšanas darījuma būtisks, lai arī atsevišķs, elements, tāpat kā attiecībā uz finanšu pakalpojumiem pieņemtā risinājuma gadījumā, tiem ir jābūt piemērojamam PVN direktīvas 135. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētajam atbrīvojumam no nodokļa. Šo vērtējumu apstiprinot priekšlikums Padomes direktīvai, ar ko attiecībā uz apdrošināšanas un finanšu pakalpojumiem groza Direktīvu 2006/112 (COM(2007) 747, galīgā redakcija), kuru Komisija ir iesniegusi 2007. gada 28. novembrī.

28 Šajā ziņā Tiesa spriedumā attiecībā uz finanšu iestādēm nenoliedzami ir nospriedusi, ka, ja sniegtie pakalpojumi, šajā gadījumā noteikti informātikas pakalpojumi, izvērtējot tos visaptveroši, veido atsevišķu kopumu un atbilst īpašajām un būtiskajām PVN direktīvas 135. panta 1. punkta d) un f) apakšpunktā aprakstītajām finanšu pakalpojumu funkcijām, tiem ir piemērojams šajā tiesību normā paredzētais atbrīvojums no nodokļa (šajā ziņā skat. spriedumu *SDC*, C-2/95, EU:C:1997:278, 66. punkts).

29 Tomēr Tiesa ir nospriedusi, ka analoģija ar finanšu pakalpojumiem apdrošināšanas darījumu jomā nevar tikt piemērota, un ir uzsvērusi redakcionālo atšķirību, kas pastāv starp PVN direktīvas 135. panta 1. punkta a) apakšpunktu, kurā ir paredzēti tikai apdrošināšanas darījumi tiešā nozīmē, un

šīs direktīvas 135. panta 1. punkta d) un f) apakšpunktu, kurā ir paredzēti darījumi, "kas skar" vai "kas attiecas uz" noteiktiem banku darījumiem (šajā ziņā skat. spriedumu *Taksatorringen*, C-8/01, EU:C:2003:621, 43. punkts).

30 Turklāt šī sprieduma 27. punktā minētajam direktīvas priekšlikumam, kuru Padome nav pieņēmusi, katrā ziņā nav nekādas nozīmes spēkā esošo tiesību interpretācijā un ar to tādējādi nevar pamatot tādu PVN direktīvas 135. panta 1. punkta a) apakšpunkta interpretāciju, kas pēc analoģijas ar pamatota ar šīs direktīvas 135. panta 1. punkta d) un f) apakšpunkta interpretāciju.

31 Tāpat ir jākonstatē, ka nodokļu neitralitātes princips neatspēko šī sprieduma 25. punktā izdarīto konstatējumu. Kā savu secinājumu 28. punktā ir norādījusi ģenerāladvokāte, šis princips neļauj paplašināt atbrīvojuma no nodokļa piemērošanas jomu situācijā, kad nav nepārprotamas tiesību normas. Faktiski minētais princips nav primāro tiesību noteikums, ar kuru var tikt noteikta atbrīvojuma no nodokļa spēkā esamība, bet gan interpretācijas princips, kurš ir jāpiemēro paralēli ar atbrīvojumu šauras interpretācijas principu (šajā ziņā skat. spriedumu *Deutsche Bank*, C-44/11, EU:C:2012:484, 45. punkts).

32 Otrkārt, ir jāpārbauda, vai pamatlietā aplūkotā pakalpojumu sniegšana ir "ar [apdrošināšanas darījumiem] saistīti pakalpojumi, ko veic apdrošināšanas mākleri un apdrošināšanas aģenti", un tādējādi var tikt atbrīvota no nodokļa.

33 Attiecībā uz, pirmām kārtām, jēdzienu "ar [apdrošināšanas darījumiem] saistīti pakalpojumi", kā savu secinājumu 31. punktā ir norādījusi ģenerāladvokāte, ir jākonstatē, ka termins "saistīti" ir pietiekami plašs, lai varētu ietvert dažādus pakalpojumus, kuriem ir saikne ar apdrošināšanas darījumu veikšanu un tostarp ar atlīdzības prasību administrēšanu, kas ir viena no šo darījumu pamatsastāvdaļām.

34 Attiecībā, otrām kārtām, uz nosacījumu, saskaņā ar kuru attiecīgie pakalpojumi ir "jāveic apdrošināšanas mākleriem un apdrošināšanas aģentiem", ir jāizvērtē, vai tāda pakalpojumu sniedzēja darbība kā *Aspiro* darbība, kas ietver atlīdzības prasību administrēšanu apdrošināšanas sabiedrības vārdā un labā, var tikt uzskatīta par tādu, ko ir veikuši šādi apdrošināšanas mākleri vai apdrošināšanas aģenti.

35 Šajā ziņā tam, kā izriet no iesniedzējtiesas sniegtā faktisko apstākļu apraksta, ka *Aspiro* nav apdrošināšanas māklera vai apdrošināšanas aģenta statusa, nav izšķirošanas nozīmes. Ar šīs sabiedrības formālo statusu nav pietiekami, lai noteiktu, vai tās darbība ietilpst atbrīvojuma no nodokļa piemērošanas jomā vai nē.

36 Kā Tiesa jau ir nospriedusi, ir jāizvērtē attiecīgo darbību saturs (šajā ziņā skat. spriedumus *Arthur Andersen*, C-472/03, EU:C:2005:135, 32. punkts; *Abbey National*, C-169/04, EU:C:2006:289, 66. punkts, un *J.C.M. Beheer*, C-124/07, EU:C:2008:196, 17. punkts).

37 Šīs izvērtēšanas ietvaros ir jābūt izpildītiem diviem nosacījumiem. Pirmkārt, pakalpojumu sniedzējam ir jābūt saiknei ar apdrošinātāju un apdrošināto personu (spriedums *Taksatorringen*, C-8/01, EU:C:2003:621, 44. punkts). Šī saikne var būt tikai netieša, ja pakalpojumu sniedzējs ir apdrošināšanas māklera vai apdrošināšanas aģenta apakšuzņēmējs (šajā ziņā skat. spriedumu *J.C.M. Beheer*, C-124/07, EU:C:2008:196, 29. punkts). Otrkārt, tā darbībai ir jāietver tādi apdrošināšanas aģenta darbības būtiskie aspekti kā potenciālo apdrošināšanas ņēmēju meklēšana un to starpniecības attiecību nodibināšana ar apdrošinātāju (šajā ziņā skat. spriedumu *Arthur Andersen*, C-472/03, EU:C:2005:135, 33. un 36. punkts).

38 Tāds pakalpojumu sniedzējs kā *Aspiro* atbilst pirmajam no šiem nosacījumiem. Tam ir tieša saikne ar apdrošināšanas sabiedrību, jo tas veic tās darbību tās vārdā un labā, un tam ir netieša saikne ar apdrošināto personu, izvērtējot un administrējot atlīdzības prasības.

39 Savukārt, runājot par otro no minētajiem nosacījumiem, kas attiecas uz apdrošināšanas mākleru un apdrošināšanas aģentu vai to apakšuzņēmēju veiktajiem pakalpojumiem, tiem ir jābūt saistītiem ar apdrošināšanas māklera vai apdrošināšanas aģenta darbību, kas ir klientu meklēšana un to attiecību nodibināšana ar apdrošinātāju, lai varētu noslēgt apdrošināšanas līgumus (skat. it īpaši spriedumus *Taksatorringen*, C-8/01, EU:C:2003:621, 45. punkts; *Arthur Andersen*, C-472/03, EU:C:2005:135, 36. punkts, un *J.C.M. Beheer*, C-124/07, EU:C:2008:196, 18. punkts). Saistībā ar apakšuzņēmēju ir svarīgi, lai tas piedalītos apdrošināšanas līgumu noslēgšanā (šajā ziņā skat. spriedumu *J.C.M. Beheer*, C-124/07, EU:C:2008:196, 9. un 18. punkts).

40 Tomēr tāda darbība kā pamatlietā, kas ietver atlīdzības prasību administrēšanu apdrošinātāja vārdā un labā, nekādi nav saistīta ar potenciālo apdrošināšanas ņēmēju meklēšanu un to attiecību nodibināšanu ar apdrošinātāju, lai varētu noslēgt apdrošināšanas līgumus.

41 No tā izriet, ka šāda veida darbība neietilpst pakalpojumu, ko "veic apdrošināšanas mākleri un apdrošināšanas aģenti" PVN direktīvas 135. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē, piemērošanas jomā.

42 Tāpat kā pakalpojumi, kas tika aplūkoti lietā, kurā tika taisīts spriedums *Arthur Andersen* (C-472/03, EU:C:2005:135), tāda pakalpojumu sniedzēja kā *Aspiro* sniegtie atlīdzības prasību administrēšanas pakalpojumi ir vērtējami kā tādi, ko veido nevis apdrošināšanas aģenta veikta pakalpojumu sniegšana, bet gan apdrošināšanas sabiedrību veikto darbību darbības daļa (šajā ziņā skat. spriedumu *Arthur Andersen*, C-472/03, EU:C:2005:135, 38. punkts).

43 Šādos apstākļos nav nepieciešams, kā to ir izdarījusi Apvienotās Karalistes valdība, atsaukties uz jēdzienu "apdrošināšanas starpniecība", kas ir ietverts Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 9. decembra Direktīvas 2002/92/EK par apdrošināšanas starpniecību (OV 2003, L 9, 3. lpp.) 2. panta 3. punktā, nedz arī uz apdrošināšanas brokeru un apdrošināšanas aģentu darbību jēdzieniem, uz kuriem atsaucas Padomes 1976. gada 13. decembra Direktīvas 77/92/EEK par pasākumiem, lai veicinātu uzņēmējdarbības veikšanas brīvības un pakalpojumu sniegšanas brīvības efektīvu īstenošanu apdrošināšanas aģentu un brokeru darbības jomā (*ex ISIC Group 630*), un jo īpaši par pārejas posma pasākumiem attiecībā uz šo darbības jomu (OV 1977, L 26, 14. lpp.), 2. panta 1. punktā, kuras ir tikušas aizstātas ar Direktīvu 2002/92. Kā savu secinājumu 46. punktā ir norādījusi ģenerāladvokāte, šo direktīvu mērķis ir veicināt attiecīgo pakalpojumu brīvu sniegšanu Savienībā un tām ir no PVN direktīvas atšķirīgs mērķis. Attiecīgās definīcijas līdz ar to nevar izmantot, lai saistībā ar PVN direktīvu noteiktu no PVN atbrīvoto darījumu piemērošanas jomu.

44 No tā izriet, ka darījums, kas ietver tikai atlīdzības prasību apstrādes uzticēšanu trešajai personai, ciktāl šī ārpakalpojuma izmantošana nav saistīta ar potenciālo apdrošināšanas ņēmēju meklēšanu un to attiecību nodibināšanu ar apdrošināšanas sabiedrību, lai varētu noslēgt apdrošināšanas līgumus, nav atbrīvots no PVN.

45 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka PVN direktīvas 135. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādi atlīdzības prasību administrēšanas pakalpojumi kā pamatlietā, kurus apdrošināšanas sabiedrības vārdā un labā sniedz trešā persona, neietilpst šajā tiesību normā paredzētā atbrīvojuma no nodokļa piemērošanas jomā.

Par tiesāšanās izdevumiem

46 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nosprież:

Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu 135. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādi atlīdzības prasību administrēšanas pakalpojumi kā pamatlietā, kurus apdrošināšanas sabiedrības vārdā un labā sniedz trešā persona, neietilpst šajā tiesību normā paredzētā atbrīvojuma no nodokļa piemērošanas jomā.

[Paraksti]